

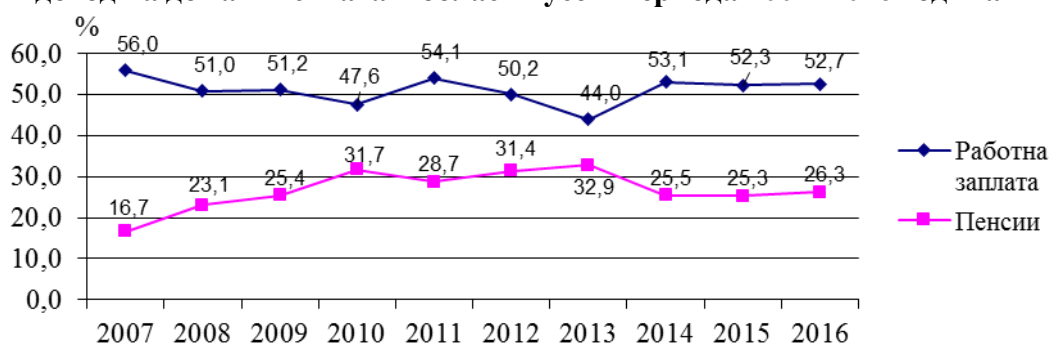
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ РУСЕ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

През 2016 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Русе е 5 263 лв., което е с 1.9% над равнището на средния за страната. В сравнение с 2015 г. той бележи намаление с 0.8%. По стойност на показателя за 2016 г. областта се нарежда на седмо място в страната.

И през 2016 г. работната заплата остава основен източник за доходите на домакинствата в област Русе. Тя формира 52.7% от общия доход на домакинствата и в сравнение с предходната година нейният относителен дял нараства с 0.4 процентни пункта. Средно за страната работната заплата формира 54.3% от общия доход на домакинствата, което е с 0.7 процентни пункта по-малко в сравнение с 2015 година. С най-голям дял в общия доход на домакинствата сред областите в страната е работната заплата в София (столица) - 63.3%, а с най-ниска в област Видин - 37.9%.

За област Русе пенсиите имат дял в общия доход на домакинствата от 26.3% при среден за страната - 27.7%. В сравнение с 2015 г. делът им за областта нараства с 1.0 пункт, докато в национален мащаб е регистриран ръст с 1.7 процентни пункта. С най-висок относителен дял на пенсиите в структурата на общия доход на лице от домакинство е област Видин - 46.6%, а с най-нисък - София-столица - 19.8%. Като цяло социалните трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) формират 29.3% от общия доход на лице от домакинство в област Русе, при 28.3% - за 2015 година.

Фиг.1. Относителен дял на доходите от работна заплата и пенсии в общия доход на домакинствата в област Русе в периода 2007 -2016 година

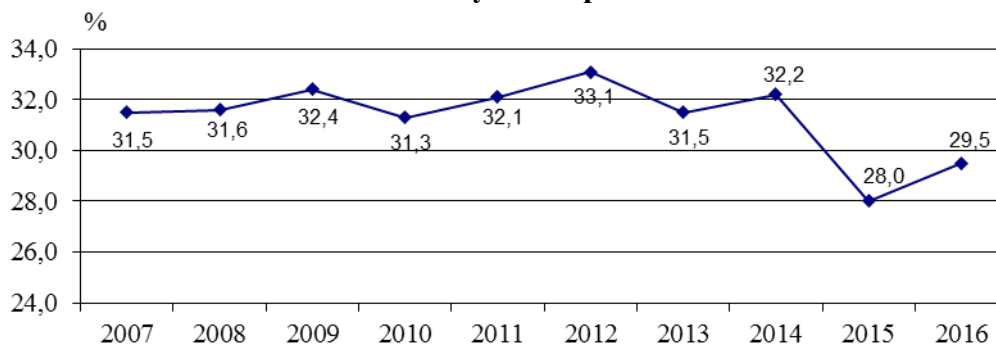
През 2016 г. общият разход средно на лице от домакинство в област Русе е 5 050 лв. или с 3.9% повече в сравнение с предходната година. Както за страната, така и за област Русе основната част от разходите (в рамките на 81-83%) са насочени за задоволяване на потребностите, а малко над 5% от общите разходи са изразходвани за плащане на данъци.

Относителният дял на разходите за храна от общия разход средно на лице в област Русе през 2016 г. е 29.5 при 28.0% през 2015 година. За страната е регистрирано намаление в рамките на около половин процентен пункт. Делът на разходите за храна

Отдел „Статистически изследвания - Русе“

между областите в страната за 2016 г. варира от 39.2% за област Видин до 26.6% - за област Плевен.

Фиг.2. Относителен дял на разходите за храна в общия разход на домакинствата в област Русе в периода 2007 -2016 година

Разходите за жилище, вода, електроенергия и горива средно на лице от домакинство в областта запазват размера си от 2015 г., а относителният им дял от общите разходи намалява с 0.6 процентни пункта до 14.1%. С най-голям относителен дял (20.1%) са тези разходи в област Търговище, а с най-нисък в област Смолян - 10.7%.

През 2016 г. леко нараства размерът и делът на разходите на домакинствата в област Русе за здравеопазване (5.5%), докато за 2015 г. той е бил 5.4%, а за 2014 г. - 7.4%. За поддръжка на дома и жилищно обзавеждане през 2016 г. са разходени 4.3% от общия разход средно на лице от домакинство, докато през предходната година делът е бил 3.8%. И за двете години делът на тези разходи остава по-висок от средния за страната. Намаление отбелязва относителният дял на разходите за транспорт, съобщения, свободно време, културен отдих и образование - 16.2% при 18.3% през 2015 година.

Годишните данни сочат, че настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в отделните области на страната. През 2016 г. консумацията средно на лице от домакинство в област Русе на хляб и тестени изделия е 78.1 кг или с 9.9 кг по-малка от средната за страната. В сравнение с предходната година тя намалява с 4.7 килограма. Най-голямото потребление на тази група хранителни продукти е регистрирано в област Разград - 126.1 кг, а най-малкото е в област Варна - 72.4 кг годишно. Средната консумация на месо за годината на лице от домакинство в област Русе е 36.3 или с 2.7 кг повече от предходната година. Тя остава над регистрираната средна за страната - 32.5 килограма, което се дължи на по-високата консумация на свинско месо, кайма, субпродукти и карангия от домакинствата в област Русе. Сред областите в страната годишното потребление на месо варира между 43.4 кг за област Перник и 21.3 кг - за област Кърджали. С 1.8 кг нарастват потребените количества месни произведения и достигат 17.6 кг средно на лице. Средната консумация на месни произведения на едно лице за страната е 13.1 кг при 13.7 кг през 2015 година. Потреблението на прясно мляко средно на лице от домакинство нараства в област Русе с 3.9 л за година и достига 16.6 л, а при киселото мляко консумацията от 22.2 кг (2015 г.) нараства през 2016 г. до 22.8 килограма. По области потреблението на прясно мляко варира между 28.0 л за област Хасково и едва 8.0 л - за област Враца, а консумацията на

Отдел „Статистически изследвания - Русе“

киселото мляко се между 61.9 кг за област Смолян и 16.8 кг - за област Враца. Регистриран е ръст и в потреблението на сирене и кашкавал. През 2016 г. едно лице от домакинство в област Русе е консумирало средно по 12.9 кг сирене годишно, докато през предходната година консумацията е била 12.4 килограма.

Потреблението на пресни и замразени зеленчуци на лице от домакинство в областта през 2016 г. нараства спрямо предходната година с 3.0 кг и достига 74.0 килограма.

Най-консумираните зеленчуци са домати и краставиците - съответно 19.9 и 11.9 килограма годишно. Спрямо 2015 г. потреблението на домати нараства с 0.6 кг, а това на краставици намалява с 300 грама. С 1.7 кг нараства годишната консумация на лук средно на лице от домакинство в област Русе. В национален мащаб потреблението на пресни и замразени зеленчуци варира между 85.3 кг за област Пазарджик и 36.2 кг - за област Ямбол. В област Русе нараства потреблението на пресни и замразени плодове - от 48.3 кг средно на лице през 2015 г. до 53.0 кг през 2016 година. През 2015 г. годишната консумация на плодове в областта е била с 0.7 кг над средната за страната, а през 2016 година я надвишава с 4.0 килограма. И през 2016 г. най-значително в областта и по-високо от предходната година, остава потреблението на дини и пъпеши -15.0 кг средно на лице от домакинство при 12.5 кг средно за страната. Увеличение е регистрирано и при консумацията на ябълки, грозде и южни плодове. Сред областите в страната консумацията на плодове е между 68.2 кг за област Смолян и 22.0 кг за област Враца.

В област Русе през 2016 г. намалява потреблението на цигари до 621 броя на лице (при 705 през 2015 г.). Данните по области сочат, че с най-голямо потребление на цигари - 1 185 броя средно на лице от домакинство е област Плевен. С 4.0 литра намалява потреблението на алкохолни напитки средно на лице и достига 35.5 литра през 2016 г. при средна консумация за страната - 27.3 литра. Потреблението на алкохол в страната по области варира между 46.3 л средно на лице за област Плевен и 10.3 л - за Пазарджик. Най-масово потребяваната напитка е бирата - за област Русе годишното потребление на лице от домакинство е 24.5 л при 28.7 л за предходната година. Средното потребление за страната е 20.3 литра и също намалява спрямо 2015 година.

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Отдел „Статистически изследвания - Русе“

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.